

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

**Анатацыя да дыпломнай работы
Шпігель Веранікі Анатольеўны**

**“Беларускія прыпеўкі савецкага і постсавецкага часу:
лексіка-граматычны і тэматычны аспекты”**

Навуковы кіраўнік Савіцкая Ірына Іванаўна

2014

РЭФЕРАТ

Агульны аб'ём дыпломнай работы — 90 старонак, спіс выкарыстанай літаратуры складаецца з 50 найменняў.

Ключавыя словы: прыпеўка (частушка), лексіка-граматычны аспект, тэматычны аспект, даследаванні, зборнікі прыпевак, лексічны ўзровень, марфалагічны ўзровень, сінтаксічны ўзровень.

Аб'ектам даследавання з'яўляюцца беларускія прыпеўкі савецкага і постсавецкага перыядаў.

Мэта дыпломнай працы – ахаарактарызаваць прыпеўкі савецкага і постсавецкага часу ў лексіка-граматычным і тэматычным аспектах. Для вырашэння пастаўленай мэты неабходна вырашыць наступныя *задачы*:

- 1) прасачыць генезіс жанру, разгледзець даследаванні дадзенага жанру, зборнікі прыпевак;
- 2) разгледзець прыпеўкі савецкага часу ў лексіка-граматычным і тэматычным аспектах;
- 3) даследаваць прыпеўкі постсавецкага часу ў лінгвістычным аспекце.

Метады даследавання: апісальны, суцэльнай выбаркі, дыяхранічны і сінхранічны.

У дыпломнай рабоце аналізуюцца прыпеўкі з лінгвістычнага пункту погляду. Дзецца іх характарыстыка на трох моўных узроўнях: лексічным, марфалагічным і сінтаксічным. У працэсе даследавання выяўляюцца пэўныя моўныя асаблівасці, характэрныя для канкрэтнага перыяду фарміравання жанра.

У тэматычным аспекце выяўлены “вечныя тэмы” (тэма кахання, сямейна-бытавая тэматыка і інш.), а таксама тыя тэматыкі, якія з'явіліся водгукам на пэўныя падзеі ў грамадстве (тэма Вялікай Айчыннай вайны, тэма Чарнобыля і інш.).

Беларускія прыпеўкі – унікальны жанр, які аб'ядноўвае ў сабе як фальклорныя традыцыі, так і тэматычную насычанасць літаратуры к. XIX – пач. XXI стст. Таму гэты жанр прыцягвае ўвагу не толькі фалькларыстаў, але і лінгвістаў.

RESUME

Le volume total de la thèse - 91 pages, bibliographie se compose de 50 articles.

Mots-clés: rime, aspect lexical et grammatical, aspect thématique, la recherche, les collections de rimes, le niveau lexical, le niveau morphologique, syntaxique niveau.

L'objet de la recherche sont chansonnettes biélorusses soviétique et post-soviétique.

Objectif de la thèse – caractériser les chansonnettes soviétiques et post-soviétiques dans les aspects lexicaux - grammaticale et thématiques . Pour résoudre ce but, il est nécessaire de résoudre **les tâches** suivantes:

1) de retracer la genèse du genre, de considérer la recherche dans ce genre, collections chansonnettes;

2) d'examiner les chansonnettes de l'époque soviétique dans les aspects lexicaux et grammaticaux et thématiques;

3) d'explorer les chansonnettes de l'époque post-soviétique dans l'aspect linguistique.

Méthodes: descriptif, échantillonnage continu, diachronique et synchronique.

Dans le document de recherche on analyse chansonnettes d'un point de vue linguistique. On donne leurs caractéristiques dans les trois niveaux linguistiques: lexicales, morphologiques et syntaxiques. L'étude identifie les caractéristiques linguistiques spécifiques propres à la période de formation du genre.

Dans l'aspect thématique on trouve " thèmes éternels " (le thème de l'amour, thèmes de la famille et de la consommation, etc), ainsi que les thèmes qui ont émergé suite à certains événements dans la communauté (le thème de la Grande Guerre nationale, le thème de Tchernobyl, etc).

Chansonnettes biélorusses - un genre unique qui combine à la fois les traditions folkloriques et la richesse thématique de la littérature du XIX jusqu' à début du XXI. C'est pourquoi ce genre attire l'attention non seulement des folkloristes, mais aussi des linguiste.